

De onderkant van Valburg

Grenzend aan ons dorp, bijna onderdeel vormend van ons dorp, ligt het Gat van Hage. We kennen het allemaal, of onder die naam, of onder de naam strandpark Slijk Ewijk. En we komen er allemaal wel eens langs, over de weg of over het fiets- en wandelpad langs het water. En hoe heerlijk is het om daar uit te waaien als het koud en guur is? En hoe fijn is het om er te genieten van strand, zon en water in de warme maanden? Het is daarnaast de perfecte plaats om de hond uit te laten razen.

Waarom gebruiken we de benaming Gat van Hage? Hage was de naam van de vorige eigenaar van de grond en die blijft nog steeds hangen. Uit het Gat won Rijkswaterstaat vanaf het eind van de jaren 60 zand om de snelweg A50 aan te leggen. Beetje bij beetje ontstond er een prachtig recreatiegebied, ook al is dat in een aantal gevallen ten koste gegaan van panden die hier al heel lang stonden. De zandwinning is doorgegaan tot 3 jaar terug, eind 2017.

100 Hectare groot is het gebied en een rondje om het water is zo'n 5 kilometer lang. Langs het water, rond het water, aan het water, op het water, in het water... Het kan daar allemaal. Maar wat weten we nu van de onderkant van het Gat van Hage? Hoe is het ónder water? Wat zit daar allemaal dat je niet ziet wanneer je rustig in het water speelt of zwemt?

Nou, allereerst heb je er snoeken. En niet zomaar snoeken. Er zijn exemplaren bij van een kleine anderhalve meter lang.

Snoeken zijn roofvissen en hebben grote en vlijmscherpe tanden maar ze vallen je niet aan. In principe niet tenminste. Geen vrees. Ze zwemmen niet helemaal aan de oppervlakte en ze hebben meer dan voldoende andere prooien in het relatief heldere water. Het fijne aan deze plas is dat je lang kunt staan

voordat het dieper wordt. De bodem loopt geleidelijk af en onder water wordt het dan steeds donkerder bij gebrek aan zonlicht. Ook wordt het dan kouder. Helemaal beneden op het diepste punt is het aardedonker en is de temperatuur nog maar 4 graden boven nul. Dan zit je rond de 35 meter diep. Veel leven tref je daar niet meer aan omdat ook de vissen wel houden van een beetje zonlicht. De bodem is op sommige plaatsen bedekt met planten en elders is hij zanderig en vrij van begroeiing.

In het najaar worden de jonge baarsjes wat groter en in scholen van wel duizenden visjes zwemmen ze dan rond in relatief ondiep water. Het is een betoverend tafereel om al deze visjes samen te zien. Dat vinden de gemiddelde snoek en snoekbaars ook en het is voor deze predatoren dan ook een gewild jachtgebied. Als duiker kun je niet alleen getuige zijn van deze onderwaternatuur maar er ook een onderdeel van vormen. Binnen de kortste keren bekommeren de vissen zich niet meer om jouw aanwezigheid. Je hoort er dan gewoon bij, voor even.

Voorntjes en brasems zwemmen hier ook rond en in de buurt van de rietkragen kom je zelfs karpers tegen. En daar zie je ook vissers die niet onder water hoeven te gaan om te

weten waar ze hun aas uit moeten gooien. Zoetwatermosseltjes en paling gedijen goed in dit schone water en in gaten in de bodem tref je zelfs kreeften aan. Het zijn niet van die grote zoals je in zee ziet, maar het zijn zoetwaterkreeftjes die hier een fijn thuis hebben gevonden. Van boven is het Gat een mooie natte vlakte, van onderen is het een prachtig universum vol met leuke dieren waar je je ogen uitkijkt.

Ook al zou je een keer toevallig geen vis tegenkomen in deze watermassa, dan nog kun je genieten van het landschap. Oude boomstronken liggen het en der al jaren op de bodem en zijn helemaal begroeid

met waterplanten en mosselen. Het zijn in de loop van de tijd kunstwerken geworden. Door duikers zijn er ook andere objecten afgezonken naar de bodem zoals een kajuitbootje, een toiletpot en een platform om duik oefeningen op te doen.

In de landelijke Duikersgids heeft ons Gat van Hage als waardering 4 sterren op 5 gekregen, hetgeen aangeeft dat het een prima stek is voor niet alleen oppervlakterecreanten maar ook voor duikers. De

meeste duikers tref je in het noordoostelijke deel, waar ook veel parkeergelegenheid is. Er zijn volop faciliteiten voor hen bij de plas, want wanneer ze terugrijden naar de grote weg ligt aan de rechterkant de Pannekoekenbakker. Voor hen die achter Watergoed het water in gaan en iets verder moeten lopen met hun uitrusting biedt die strandclub natuurlijk ook genoeg gelegenheid tot eten en drinken. Denk maar eens aan dat onderwaterleven de volgende keer dat je langs het water loopt of een frisse duik neemt vanaf het strand. Duizenden en duizenden wezens die aan de onderkant van Valburg leven volgen je dan met hun ogen.

Royan van Velse

